

STROKOVNO SREČANJE INFORMACIJSKA PISMENOST V VISOKEM ŠOLSTVU

Zveza bibliotekarskih društev Slovenije je organizirala strokovno srečanje z naslovom *Informacijska pismenost v visokem šolstvu*. Pozdrave in uvodne nagovore so izrekli: dr. Melita Ambrožič, predsednica ZBDS; dr. Mihael Jožef Toman, dekan Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani; dr. Stojan Sorčan, generalni direktor Direktorata za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, ter dr. Karin Stana-Kleinschek, v. d. prorektorice za raziskovalno dejavnost Univerze v Mariboru.

Srečanje je potekalo v prostorih Biotehniške fakultete v Ljubljani v štirih tematskih sklopih.

ALI IMAJO STANDARDI INFORMACIJSKE PISMENOSTI MESTO V VISOKEM ŠOLSTVU?

Uvodni plenarni predavanji je moderirala dr. **Maja Žumer** s Filozofske fakultete v Ljubljani.

Mag. **Mirjam Kotar**, Fakulteta za družbene vede, in mag. **Karmen Stopar**, Biotehniška fakulteta, sta v uvodnem predavanju z naslovom *Predstavitev standardov informacijske pismenosti in njihove (ne)umeščenosti v slovensko visokošolsko okolje* predstavili pomen informacijske pismenosti, informacijske družbe, ter vlogo knjižnice kot krovne ustanove v učeči se družbi s svojo bibliopedagoško dejavnostjo pri tem. Predstavili sta aktivnosti za dvig informacijske pismenosti na Univerzah v Mariboru in Ljubljani. Izpostavili sta oživitve meril in kazalcev informacijske pismenosti v visokem šolstvu ter opozorili na odgovornost visokošolskih zavodov za izid strateškega cilja – informacijska pismenost kot kompetenca ob uspešno zaključenem visokošolskem izobraževanju.

Dr. **Maria-Carme Torras i Calvo**, Bergen University College Library, Bergen na Norveškem, je v uvodnem predavanju *Integrating information literacy education across the curricula: strategic work at two Norwegian academic libraries* izpostavila, da je informacijska pismenost dolgoročen proces, ki zahteva strateško razmišljanje in strateško načrtovanje. Predstavila je izkušnji dveh norveških akademskih knjižnic in poudarila,

kako pomembno je sodelovati v raziskovanju in izobraziti izobraževalce informacijske pismenosti (tečajji, delavnice ipd.). Opozorila je na kritično vrednotenje informacij in na izrabo novih priložnosti za izboljšanje informacijske pismenosti. Izpostavila je The European Qualifications Framework (EQF) – evropsko ogrodje kvalifikacij v visokošolskem izobraževanju za vseživljenjsko učenje, ki s svojimi 8 ravni definira znanje, veščine in kompetence.

VIDIKI INFORMACIJSKEGA OPISMENJEVANJA V VISOKEM ŠOLSTVU

Referate drugega sklopa je moderiral dr. **Dejan Dinevski** z Medicinske fakultete v Mariboru.

Dr. **Silva Novljan** je v referatu z naslovom *Sklenjen krog informacijskega opismenjevanja?* izpostavila sistemsko ureditev prostega dostopa do informacij in knjižnice, ki to omogočajo. Informacijska pismenost se razvija v učnem procesu, v katerem sodelujeta učitelj in knjižničar. Opozorila je na stopnjo informacijske pismenosti v osnovnih in srednjih šolah ter na nezaključen krog izobraževanja o informacijski pismenosti.

Dr. **Rastko Močnik**, Filozofska fakulteta, je v referatu z naslovom *Informacijsko opismenjevanje študentov: med tehnološko revolucijo in politično-ekonomsko restavracijo* izpostavil vpliv revolucij (industrijske, finančne, kulturne) na revolucijo človeka in posledice protislovij novih informacijsko-komunikacijskih tehnologij (IKT) v identitetni skupnosti.

Dr. **Bojana Boh**, Naravoslovnotehniška fakulteta, je v referatu *Informacijska pismenost v naravoslovju in tehniki* na primeru iz naravoslovja in tehnike predstavila 5 meril informacijske pismenosti.¹

Dr. **Polona Vilar**, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, je predstavila referat *Izobraževanje in usposabljanje knjižničarjev za informacijsko pismenost*. Informacijska pismenost je učenje učenja, zato je naloga knjižnic in knjižničarjev kompleksna. Poudarila je pomembnost informacijske pismenosti med knjižničarji v vlogi izobraževalcev. Predstavila

je naloge knjižničarjev in nabor večšin ter opozorila na informacijsko opismenjevanje kot vseživljenjsko učenje.

KNJIŽNIČARJI ŽE PRISPEVAJO K INFORMACIJSKI PISMENOSTI!

V sklopu, ki ga je moderiral **Miro Pušnik**, Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani, so dobro prakso predstavili:

Dr. **Zdenka Petermanec**, Univerzitetna knjižnica Maribor, z referatom *Poskusi informacijskega opismenjevanja na Univerzi v Mariboru*.

Mag. **Zdenka Oven**, Fakulteta za elektrotehniko v Ljubljani, z referatom *Pilotni spletni tečaj za informacijsko opismenjevanje študentov*.

Nataša Godec, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede, z referatom *Ne le kaj, temveč tudi kako: izobraževanje uporabnikov Osrednje družboslovne knjižnice Jožeta Goričarja*.

Mag. **Karmen Stopar** v soavtorstvu z dr. **Tomažem Bartolom**, Biotehniška fakulteta, z referatom *Pregled informacijskega opismenjevanja študentov Biotehniške fakultete*.

Dr. **Jure Dimec** in mag. **Anamarija Rožić** v soavtorstvu z **Božo Oberč**, Medicinska fakulteta, z referatom *Informacijska pismenost v medicini: izkušnje Inštituta za biostatistiko in biomedicinsko informatiko in Centralne medicinske knjižnice*.

KAKO V VISOKEM ŠOLSTVU DOSEČI STANDARDE INFORMACIJSKE PISMENOSTI?

Panelno razpravo je moderirala **Mojca Dolgan Petrič**, Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani.

Dr. **Maria-Carme Torras i Calvo** je v panelni razpravi predstavila norveške izkušnje *Visible and relevant information literacy education in Norwegian higher education: practice and lessons learnt*. Izpostavila je, da je knjižnica viden partner v izobraževanju za dvig informacijske pismenosti. Predstavila je norveške izkušnje, ki so zahtevale organizacijske spremembe, dvig kvalifikacij zaposlenih na vseh ravneh, podporo vodstva za boljšo podporo znanstvenoraziskovalnemu delu ter vseživljenjsko učenje kot osrednje poslanstvo vsake knjižnice. Poudarila je pomembno vlogo knjižnice pri učenju, poučevanju, superviziji, svetovanju. Izpostavila je pomembno sodelovanje knjižnice in fakultete ter integracijo informacijske pismenosti v izobraževanje.

Sledila je razprava o nezadostni informacijski pismenosti diplomantov v slovenskih visokošolskih zavodih. Opozorili so na plagiatorstvo in krajo intelektualne lastnine ter premajhno zavedanje o pomembnosti vključevanja knjižnic v znanstveno-raziskovalno delo.

ZAKLJUČKI

Usposabljanje za vseživljenjsko učenje postaja osrednje poslanstvo visokošolskih institucij, ki posamezniku zagotavljajo spodbudno okolje, v katerem se nauči učiti se in v katerem razvija svojo ustvarjalnost in intelektualne zmožnosti sklepanja in kritičnega razmišljanja.

Učenje se razširi preko meja formalnih učilnic. Informacijsko pismen posameznik zna z znanjem za raziskovalno delo s primarnimi viri in kritično analizo sekundarnih virov sam usmerjati svoja raziskovanja, s tem pa postane bolj odgovoren na vseh področjih svojega delovanja.

Uveljavljanje informacijske pismenosti kot pomembnega učnega izida visokošolskega izobraževanja nujno temelji na dolgoročnem strateškem pristopu, ki obsega:

- analizo stanja (ocene okolja),
- oblikovanje ključnih strateških dokumentov in pristopov za razvijanje informacijske pismenosti,
- razvijanje strateških partnerstev,
- analizo finančnih, kadrovskih in materialnih virov.

Razvijanje informacijske pismenosti v slovenskem visokošolskem prostoru je prepočasno, nesistematično in fakultativno.

Merila in kazalci informacijske pismenosti v visokem šolstvu predstavljajo osnovo za sistematično uveljavljanje informacijske pismenosti v visokošolskih študijskih programih.

Zaključki in predlogi srečanja bodo objavljeni tudi na spletni strani ZBDS.

Opomba

- 1 Objavljeno na spletnem naslovu <http://www.zbds-zveza.si/dokumenti/merila-in-kazalci-informacijske-pismenosti-v-visokem-solstvu.pdf> (20. 6. 2011).

Ema Dornik